

UCHWAŁA NR IV/38/15
RADY POWIATU ZDUŃSKOWOLSKIEGO
z dnia 26 lutego 2015 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działania
Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Przatówku

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 595, zm. poz. 645, z 2014 r. zm. poz. 379, zm. poz. 1072) oraz art. 229 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267, zm. z 2014 r., poz. 183), po uprzednim zbadaniu skargi przez Komisję Rewizyjną Rady Powiatu Zduńskowolskiego, Rada Powiatu Zduńskowolskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną skargę [REDAKCYJNA] na działania Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Przatówku.

§ 2. Uzasadnienie stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu Zduńskowolskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy informacyjnej i stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli.

Przewodniczący
Rady Powiatu Zduńskowolskiego

Janusz Kochelski

UZASADNIENIE

W dniu 17 listopada 2014 r. do Rady Powiatu Zduńskowolskiego IV kadencji wpłynęła skarga [REDAKTOWANE] na działania Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Przatówku.

Na sesji w dniu 30 grudnia 2014 r. Przewodniczący Rady Powiatu zapoznał Radę Powiatu V kadencji z przedmiotową skargą, a następnie skierował do rozpoznania do Komisji Rewizyjnej celem jej rozpatrzenia i przygotowania dla Rady Powiatu propozycji rozstrzygnięcia.

W celu zbadania zasadności skargi ww. Komisja przeprowadziła postępowanie wyjaśniające, przeanalizowała materiały dotyczące sprawy, zapoznała się z wyjaśnieniami Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Przatówku .

Ustalenia:

„Dnia 22.10.2014 roku do dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Przatówku zgłosił się [REDAKTOWANE] z pismem, w którym prosił o dokonanie wypłaty pieniężnego depozytu wartościowego, jaki pozostał po zmarłym w dniu 29.06.2011 roku [REDAKTOWANE] – w ostatnim czasie stale zamieszkałym w Domu Pomocy Społecznej w Przatówku. Wraz z powyższym pismem [REDAKTOWANE] okazał odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli Wydział Cywilny z dnia 09.09.2014 roku – sygn. akt: I Ns 904/14, w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym [REDAKTOWANE]. Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Przatówku oświadczyła, że środki pieniężne, jakie znajdują się na rachunku depozytowym Domu Pomocy Społecznej w Przatówku, a jakie pozostały po zmarłym [REDAKTOWANE] zostaną niezwłocznie wypłacone, jednakże warunkiem powyższego jest pozostawienie odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 09.09.2014 roku, a także skserowanie dowodu osobistego [REDAKTOWANE]. [REDAKTOWANE] odmówił pozostawienia odpisu orzeczenia Sądu, na okoliczność czego sporządził stosowną adnotację na swoim piśmie.

Procedury regulujące postępowanie z depozytami wartościowymi mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Przatówku są zawarte w Zarządzeniu Nr 17/2012 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Przatówku z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia procedur postępowania z depozytami wartościowymi w Domu Pomocy Społecznej w Przatówku i obowiązków pracownika pierwszego

kontaktu, zmienionym Zarządzeniem Nr 37/2012 z dnia 1 października 2012 r. i Zarządzeniem Nr 44/2013 z dnia 18 listopada 2013 r.

Wypłata środków finansowych z konta depozytowego zmarłego mieszkańca, w ocenie DPS stanowi operację gospodarczą. W świetle art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013r. Poz. 330 z późniejszymi zmianami) każda operacja gospodarcza (zalicza się do niej również wypłatę środków, o których wyżej mowa) musi być udokumentowana dowodem księgowym, w tym przypadku odpisem postanowienia sądowego. W cytowanej ustawie ustawodawca nie zawarł zapisu o możliwości dokonywania operacji gospodarczych na podstawie kserokopii dowodów księgowych.

Z opinii radcy prawnego Krzysztofa Dobrowolskiego wynika, że „Wypłata środków pieniężnych, jakie pozostały po zmarłym [REDAKTOWANE] jest de facto wydaniem spadku spadkobiercom. W tej kwestii wszyscy spadkobiercy mają obowiązek przedstawić odpis postanowienia właściwego Sądu o tym, że są osobami uprawnionymi do spadku. Przedstawienie stosownego odpisu polega na jego okazaniu oraz na pozostawieniu w dokumentach znajdujących się w DPS w Przatówku. Powyższe stanowisko wynika z obowiązku dochowania należytej staranności ze strony DPS w Przatówku przy ustalaniu kręgu osób uprawnionych do spadku. Nadto należy zauważyć, że żaden z pracowników DPS Przatówek nie jest uprawniony do poświadczeń za zgodność z oryginałem kserokopii odpisu postanowienia Sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.”

W związku z powyższą opinią w dniu 29.10.2014 roku Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Przatówku pisemnie poprosiła o dostarczenie odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli I Wydział Cywilny z dnia 09.09.2014 roku – sygn. akt: I Ns 904/14, jako warunku wypłaty środków po zmarłym [REDAKTOWANE].

Sprawa wypłaty środków po zmarłym [REDAKTOWANE] jest zakończeniem postępowania związanego z dziedziczeniem majątku, jaki zmarły pozostawił po sobie. W tej kwestii podstawą dochodzenia roszczeń przez spadkobierców jest ustalenie kręgu osób, które są uprawnione do wejścia w prawo własności wobec majątku (schedy), jaki w dacie śmierci pozostawał we własności spadkodawcy. Zgodnie z przepisami prawa, a w szczególności z przepisem art. 39 Kodeksu postępowania cywilnego – „Powództwo z tytułu dziedziczenia, zachowku, jak również z tytułu zapisu, polecenia oraz innych rozporządzeń testamentowych wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy, a jeżeli jego

miejsca zamieszkania w Polsce nie da się ustalić, przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część.” Dokonując analizy powyższego przepisu należy dojść do wniosku, że wszelkie roszczenia wynikające z praw spadkowych należą w pełnej kognicji wyłącznie do sądów powszechnych. Tym samym roszczenie to jest roszczeniem cywilnoprawnym, a nie administracyjnoprawnym. Konsekwencją powyższego stanowiska jest to, że mają tu zastosowanie tylko i wyłącznie przepisy prawa cywilnego (patrz Kodeks cywilny), a tryb postępowania jest wyłącznie uregulowany w Kodeksie postępowania cywilnego. Powyższe twierdzenie obejmuje zarówno tryb i sposób działania przed samym sądem spadkowym, jak i roszczenia wynikające z praw związanych z roszczeniem wydobywczym, tj. sposobem odzyskiwania majątku wchodzącego w skład schedy spadkowej. W tym stanie rzeczy całkowitym nieporozumieniem jest powoływanie się przez [REDAKTOWANE] na przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, które w tym przypadku nie mają żadnego zastosowania. Roszczenie [REDAKTOWANE] jest tylko i wyłącznie roszczeniem cywilnoprawnym.

Nadto należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Przatówku nie jest w rozumieniu przepisów prawa administracyjnego organem administracji publicznej, tym samym nie jest władny wszcząć w jakiegokolwiek materii postępowania administracyjnego.

Dokonując analizy prawnej złożonej skargi należy zwrócić szczególną uwagę na fakt powołania się przez [REDAKTOWANE] na treść art. 140 Kodeksu postępowania cywilnego, z którego wynika, że „Pisma procesowe i orzeczenia doręcza się w odpisach.” Powyższy przepis Kodeksu postępowania cywilnego w sposób jednoznaczny i nie budzący najmniejszych wątpliwości stanowi, że każdy sąd powszechny, w tym również sąd spadkowy ma obowiązek doręczyć każdej stronie postępowania spadkowego, na jej żądanie odpis postanowienia kończącego to postępowanie, a tym samym w sposób ostateczny ustalający krąg wszystkich spadkobierców uprawnionych do schedy spadkowej. W tym stanie rzeczy strona otrzymuje odpis postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, który jest zawsze opatrzony oryginalną pieczęcią właściwego sądu powszechnego oraz opatrzony stosownym podpisem uprawnionego pracownika sądu. Nadto na treści owego odpisu zawarte jest sformułowanie, że powyższe orzeczenie jest prawomocne, gdyż tylko wówczas podlega ono wykonaniu i jest wiążące wobec wszystkich.

Każdy ze spadkobierców występujący wobec osób trzecich ma obowiązek udokumentować w sposób nie budzący żadnych wątpliwości swoje uprawnienia do schedy spadkowej. Natomiast osoba zobowiązana do zrealizowania owego roszczenia ma obowiązek dochowania należytej staranności działania.

Ów obowiązek (starannego działania) jest podstawą należytego postępowania, gdyż zabezpiecza uzasadnione interesy prawne, w niniejszej sprawie Domu Pomocy Społecznej w Przatówku, przed ewentualnymi roszczeniami, jakie ewentualnie w przyszłości mogą zgłosić inne osoby wobec schedy spadkowej po zmarłym [REDAKTOR]. Należy pamiętać, że nawet po prawomocnym zakończeniu postępowania spadkowego mogą pojawić się nowe okoliczności sprawy, np. może się odnaleźć testament, bądź mogą zostać ujawnione osoby, które są ustawowymi spadkobiercami, a które zostały pominięte w postępowaniu spadkowym. Okoliczności te mogą być podstawą do wszczęcia prawomocnie zakończonego postępowania spadkowego, a w konsekwencji wzruszyć dotychczasowy układ uprawnień do schedy spadkowej. W konsekwencji powyższych okoliczności osoby takie mogą wystąpić z żądaniem wyjaśnienia powodów okoliczności wypłacenia środków pieniężnych, jakie pozostały po zmarłym [REDAKTOR]. W takiej sytuacji, która z wyjaśnień radcy prawnego nie jest sytuacją teoretyczną, gdyż z Jego doświadczenia zawodowego wynika, że co najmniej kilkakrotnie spotkał się właśnie z takimi przypadkami, dla bezpieczeństwa prawnego Domu Pomocy Społecznej w Przatówku koniecznym i niezbędnym dokumentem, na podstawie którego następuje wydanie schedy spadkowej, czy to w postaci majątku ruchomego, czy nieruchomości, czy też wypłaty środków pieniężnych jest tylko i wyłącznie odpis prawomocnego postanowienia właściwego sądu spadkowego opatrzony oryginalnymi pieczęciami, a nie jego kserokopia, czy też notatka służbowa sporządzona przez Dyrektora Domu Społecznej w Przatówku. W ten i tylko ten sposób można bowiem stwierdzić dołożenie szczególnej staranności w działaniach Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Przatówku, co zapewnia bezpieczeństwo prawne Domu przed ewentualnymi roszczeniami w przyszłości”.

Mając na uwadze powyższe, Komisja Rewizyjna uznała, że dyrektor DPS zastosowała właściwe procedury w sprawie wydania depozytu, przyjęła do wiadomości, że depozyt pieniężny po zmarłym będzie wypłacony bez zbędnej zwłoki kiedy tylko [REDAKTOR] dostarczy do DPS odpis prawomocnego postanowienia właściwego sądu spadkowego opatrzony oryginalnymi pieczęciami.

Wobec powyższego, Komisja uznała skargę za bezzasadną. Jednocześnie, mając na uwadze pozytywne i bezzwłoczne załatwienie podobnych spraw oraz uniknięcie w przyszłości wszelkich wątpliwości dotyczących wydawania depozytów, Komisja poleciła:

1/ doprecyzowanie zapisów § 10 ust. 8 Zarządzenia Nr 17/2012 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Przatówku z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia procedur postępowania z depozytami wartościowymi w Domu Pomocy Społecznej w Przatówku i obowiązków pracownika pierwszego kontaktu.

2/ zasugerowała, by tak doprecyzowany dokument dyrektor DPS w Przatówku okazywał każdemu kto występuje o wydanie depozytu wartościowego po zmarłym.

Pouczenie:

W myśl art. 239 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r Kodeks postępowania administracyjnego /tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz.267 ze zm./ w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego.